

KLM Klokkenluiders- regeling

Regeling inzake het melden van een (vermoeden van een) misstand

Royal Dutch Airlines

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Introductie	3
1.2	Reikwijdte van de KLM klokkenluidersregeling	3
1.3	Leeswijzer	4
1.4	Nederlands recht en bescherming van persoonsgegevens	4
2	Aanpak en procedure	5
2.1	Aanpak	5
2.1.1	KLM Compliance Committee	5
2.1.2	Vertrouwelijkheid	5
2.2	Procedure	6
2.2.1	Bij wie kan ik melden?	6
2.2.2	Waar kan ik mijn melding aan het Compliance Committee / Voorzitter KLM Raad van Commissarissen doen?	6
2.2.3	Waar kan ik terecht met verdere vragen over de klokkenluidersregeling?	6
3	KLM Klokkenluidersregeling	7
4	Sancties	14

Annex 1	15
Werkwijze leidinggevende	
Annex 2	16
Werkwijze KLM Compliance Committee / Voorzitter KLM Raad van Commissarissen	

1 Inleiding

1.1 Introductie

KLM acht het van belang dat haar medewerkers, voormalig medewerkers en eenieder die door zijn/haar werkzaamheden met KLM in aanraking is gekomen op adequate en veilige wijze melding kan doen van vermoedens van misstanden in de onderneming. Als melder hun zorgen uiten over dergelijke vermoedens helpen zij KLM om op te treden en de situatie te verbeteren. Het zal niet altijd duidelijk zijn of een bepaalde situatie een misstand is. In zulke gevallen geeft KLM er de voorkeur aan dat medewerkers en anderen hun zorgen uiten in plaats van deze voor zich te houden. Dit boekje bevat een regeling die het voor deze personen mogelijk maakt vermoedens van misstanden te melden. Deze regeling noemen we de Klokkenluidersregeling.

De Klokkenluidersregeling beschrijft de procedure die gevolgd dient te worden voor het melden van een vermoeden van een misstand, en de wijze waarop de melding wordt behandeld. Tevens beschrijft de Klokkenluidersregeling de waarborgen ten aanzien van vertrouwelijkheid en de bescherming die de melder geniet onder de Klokkenluidersregeling.

De Klokkenluidersregeling geldt voor alle medewerkers van KLM en haar dochterondernemingen (in binnen- en buitenland) en eenieder die door zijn/haar werkzaamheden met KLM in aanraking is gekomen. Onder medewerkers worden verstaan degenen die al dan niet in dienst zijn bij KLM, dus ook voormalig medewerkers, externe medewerkers of inhuurkrachten kunnen melden onder de regeling. In deze publicatie staat beschreven hoe misstanden gemeld kunnen worden, welk orgaan de melding controleert en hoe dit precies in zijn werk gaat.

KLM moedigt haar medewerkers die misstanden vermoeden aan om allereerst hun hiërarchisch leidinggevende daarover te informeren. De melding zal vervolgens in behandeling worden genomen door het KLM Compliance Committee of – in bijzondere gevallen – de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen. Indien de medewerker niet kan of wil melden bij zijn/haar hiërarchisch leidinggevende, kan hij/zij rechtstreeks terecht bij het KLM Compliance Committee of – in bijzondere gevallen – bij de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen.

Voor medewerkers die eerst meer willen weten over de Klokkenluidersregeling of advies willen over het al dan niet indienen van een melding onder de Klokkenluidersregeling, zijn er vertrouwenspersonen aangewezen. De contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn te vinden op het KLM intranet (myklm.org).

Naast deze uitgave is er een flyer '10 vragen over de KLM Klokkenluidersregeling', met daarin de belangrijkste informatie over de Klokkenluidersregeling. Deze is te vinden op MyKLM.

1.2 Reikwijdte van de KLM Klokkenluidersregeling

De Klokkenluidersregeling ziet op het melden van alle vermoedens van misstanden waarbij KLM betrokken is. Voor de definitie van een vermoeden van een misstand wordt verwezen naar artikel 1 lid 7 van de Klokkenluidersregeling (Hoofdstuk 3). Meldingen kunnen betrekking hebben op misstanden uit het verleden of het heden, of op het vermoeden dat in de toekomst misstanden plaats zullen vinden.

Op vragen of problemen met betrekking tot arbeidsvoorwaarden of een functioneringsgesprek, of persoonlijke klachten is deze Klokkenluidersregeling niet van toepassing. Voor die zaken kunnen medewerkers contact opnemen met hun HR-manager.

1.3 Leeswijzer

In **hoofdstuk 2** wordt de aanpak en procedure rondom het melden van een vermoeden van een misstand beschreven. Hierin wordt onder andere toege- licht hoe en waar misstanden kunnen worden gemeld en wat de rol is van het KLM Compliance Committee.

In **hoofdstuk 3** treft u de eigenlijke Klokkenluidersregeling aan, waarin de regels en waarborgen behorende bij het melden van een vermoeden van een misstand vermeld staan.

Hoofdstuk 4 gaat over sancties die kunnen worden opgelegd aan medewer- kers die een misstand hebben begaan en aan medewerkers die niet te goeder trouw hebben gemeld.

In **Annex 1** wordt de beoogde werkwijze van de hiërarchisch leidinggevende beschreven wanneer een medewerker melding maakt van een vermoeden van een misstand.

In **Annex 2** wordt vervolgens aangegeven hoe een melding bij het KLM Compliance Committee (of de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen) verloopt.

1.4 Nederlands recht en bescherming van persoonsgegevens

De Klokkenluidersregeling voldoet aan de eisen van het Nederlandse recht met betrekking tot arbeidswetgeving en de Wet bescherming persoonsgege- vens. KLM heeft de Klokkenluidersregeling daarom gemeld aan de Nederlandse toezichthouder, Autoriteit Persoonsgegevens.

Wanneer een bepaling uit de Klokkenluidersregeling onverhoopt niet (geheel) zou voldoen aan wetgeving in andere jurisdicties dan Nederland en daarmee geen toepassing kan vinden, blijven de overige bepalingen uit de Klokkenluidersregeling van kracht. De bepaling die geen toepassing vindt wordt dan geacht te worden vervangen door een bepaling die toelaatbaar is onder de betreffende wetgeving en die zo weinig mogelijk verschilt van de originele bepaling, opdat recht wordt gedaan aan het doel van de Klokkenluidersregeling. In dat geval wordt voordat de melding in behandeling wordt genomen door het KLM Compliance Committee een inschatting gemaakt van de risico's.

Vragen en klachten over het gebruik van persoonsgegevens door het KLM Compliance Committee en/of de KLM Raad van Commissarissen kunnen worden ingediend bij het Corporate Privacy Office (AMS/PI, privacy@klm.com).

2 Aanpak en procedure

2.1 Aanpak

KLM biedt de mogelijkheid om vermoedens van misstanden te melden onder de KLM Klokkenluidersregeling. Dit biedt medewerkers, ex-medewerkers en eenieder die door zijn/haar werkzaamheden met KLM in aanraking is gekomen de gelegenheid te melden op een manier die zowel adequate opvolging biedt als bescherming en waarborgen ten aanzien van de vertrouwelijkheid. KLM moedigt het doen van zulke meldingen aan, omdat deze KLM de gelegenheid bieden misstanden in de organisatie te verhelpen en haar regels en procedures (en de uitvoering daarvan) te verbeteren.

2.1.1 KLM Compliance Committee

KLM's Raad van Commissarissen (hierna: KLM Raad van Commissarissen) heeft daartoe een speciaal KLM Compliance Committee benoemd, met als taak de onder de Klokkenluidersregeling ontvangen meldingen te behandelen conform de Klokkenluidersregeling.

Het KLM Compliance Committee bestaat uit de volgende functionarissen:

- SVP Corporate Center & General Counsel – AMS/DS (Voorzitter)
- EVP Human Resources & Industrial Relations – AMS/GA
- VP Internal Audit – AMS/DC
- VP KLM Security Services – SPL/AV

2.1.2 Vertrouwelijkheid

KLM hecht grote waarde aan het contact met degene die een melding heeft gedaan, mede vanwege de optimale bescherming en begeleiding van die persoon. Om die reden geeft KLM expliciet de voorkeur aan het niet anoniem melden. Aan de melder wordt dan ook gevraagd om zijn/haar persoonsgegevens te verstrekken bij het doen van de melding. Deze persoonsgegevens worden zo optimaal mogelijk beschermd en niet verstrekt aan derden of verspreid binnen de onderneming. Het KLM Compliance Committee zal de identiteit van de melder strikt vertrouwelijk behandelen. Hoe met de gegevens wordt omgegaan, wordt toegelicht in deze publicatie.

Indien de melder toch anoniem wil melden dan is dat mogelijk. De melder dient zich dan echter wel te realiseren dat de inhoudelijke behandeling van de melding mogelijk wordt bemoeilijkt. Het kan dan immers moeilijker zijn om contact te onderhouden met de melder. **KLM verzoekt anonieme melders zoveel gedetailleerde informatie als mogelijk te verschaffen om ervoor te zorgen dat de zaak zo goed als mogelijk kan worden beoordeeld (zoals omstandigheden die de melder heeft waargenomen, achtergronden, redenen voor zorg, namen, data, plaatsen, etc.).**

2.2 Procedure

2.2.1 Bij wie kan ik melden?

In de eerste plaats is de hiërarchisch leidinggevende het aanspreekpunt voor de medewerker (zie ook Annex 1: de Werkwijze Leidinggevende). Indien het niet mogelijk of gewenst is de melding bij de hiërarchisch leidinggevende te doen, dan kan de medewerker de melding rechtstreeks indienen bij het KLM Compliance Committee. Indien de melding leden van de KLM Directie of leden van het KLM Compliance Committee zelf betreft, wordt rechtstreeks gemeld aan de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen. Voor ex-medewerkers en andere personen die door zijn/haar werkzaamheden met KLM in aanraking zijn gekomen is het KLM Compliance Committee het eerste aanspreekpunt en in de hierboven genoemde bijzondere gevallen de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen.

In bijzondere omstandigheden zoals vermeld in artikel 6 van de Klokkenluidersregeling kan er bij een externe derde gemeld worden. Een externe derde kan bijvoorbeeld zijn het Huis voor Klokkenluiders, de politie of een vakbond.

2.2.2 Waar kan ik mijn melding aan het Compliance Committee / Voorzitter KLM Raad van Commissarissen doen?

1. Meldingen aan **het Compliance Committee** kunnen via e-mailadres compliancecommittee@klm.com of via telefoonnummer 020-649 2834 worden gedaan. Indien de melding leden van de KLM Directie of leden van het KLM Compliance Committee zelf betreft, wordt rechtstreeks per post gemeld aan de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen. Het adres van **de KLM Raad van Commissarissen** is te vinden in lid 2 (ii).

2. Melders kunnen hun melding per post doen aan een van de hieronder genoemde adressen:

- (i) Meldingen aan **het KLM Compliance Committee** dienen gestuurd te worden aan:
KLM Compliance Committee
Postbus 75782
1118 ZX Schiphol Airport
- (ii) Meldingen aan **de KLM Raad van Commissarissen** dienen gestuurd te worden aan:
Voorzitter KLM Raad van Commissarissen
Postbus 75770
1118 ZX Schiphol Airport

2.2.3 Waar kan ik terecht met verdere vragen over de Klokkenluidersregeling?

Iemand die overweegt een melding te doen maar daarover voorafgaand advies wil inwinnen, kan zich richten tot één van de door KLM aangewezen vertrouwenspersonen, die deze functie vervullen ten behoeve van KLM en haar dochtermaatschappijen (zie verder artikel 4 van de Klokkenluidersregeling). De vertrouwenspersonen zijn gehouden aan een geheimhoudingsplicht. De werknemer kan een vertrouwenspersoon dan ook in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand.

Overige vragen kunnen worden gesteld aan de Voorzitter van het KLM Compliance Committee via email adres compliancecommittee@klm.com of via telefoonnummer: 020-649 2834.

3 KLM Klokkenluiders-regeling

Artikel 1. Definities

In de Klokkenluidersregeling wordt verstaan onder:

1. **melder:** degene die een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid meldt (of overweegt dat te doen) op grond van de Klokkenluidersregeling.
2. **medewerker:** degene die al dan niet in dienst werkzaam is/was ten behoeve van de onderneming, en die overweegt een melding te doen of een melding doet onder de Klokkenluidersregeling (nota bene: onder medewerker wordt niet verstaan een individu dat onderwerp is van de melding van het vermoeden van een misstand);
3. **KLM, KLM Groep of de onderneming:** Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V. en haar (alleen >50% deelnemingen) dochtermaatschappijen, zijnde KLM Cityhopper B.V., KLM Cityhopper UK Ltd., Martinair Holland N.V., Transavia Airlines C.V., KLM Health Services B.V., KLM Equipment Services B.V., KLM Catering Services Schiphol B.V., KLM Luchtvaartschool B.V., Epcor B.V., Cygnific B.V., KLM UK Engineering Ltd. en International Airline Services Ltd.
4. **hiërarchisch leidinggevende:** degene die binnen de KLM Groep hiërarchisch leiding geeft aan de medewerker;
5. **de hoogst verantwoordelijke:** degene die rechtstreeks de hoogste zeggenschap heeft binnen het bedrijfsonderdeel van KLM of de dochtermaatschappij, of, bij ontbreken van deze, de directeur-referent in de KLM Directie van het bedrijfsonderdeel of de directeur van de dochtermaatschappij;
6. **vertrouwenspersonen:** een aantal door KLM aangewezen personen tot wie iemand die overweegt een melding te doen maar daarover voorafgaand advies wil inwinnen zich kan richten;
7. **vermoeden van een misstand:** een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden waarbij KLM betrokken is en waarbij een maatschappelijk en/of bedrijfsbelang in het geding is, in verband met:
 - a) een (dreigende) schending van een wettelijk voorschrift, waaronder een (dreigend) strafbaar feit;
 - b) een (dreigende) schending van andere regels dan een wettelijk voorschrift, waaronder bedrijfsregels;
 - c) een (dreigend) gevaar voor het goed functioneren van KLM als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten;
 - d) een (dreigend) gevaar voor de (volks)gezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - e) een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
 - f) een (dreigende) verspilling van overheids- of bedrijfsgelden; of
 - g) (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over de hiervoor genoemde feiten.
8. **Werkwijze Leidinggevende:** de Werkwijze van de hiërarchisch leidinggevende, behorende bij de Klokkenluidersregeling (Annex 1 bij deze publicatie);

9. Werkwijze KLM Compliance Committee: de Werkwijze van het KLM Compliance Committee, behorende bij de Klokkenluidersregeling (Annex 2 bij deze publicatie).

Artikel 2. Melding aan hiërarchisch leidinggevende, KLM Compliance Committee of Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen

1. Een medewerker meldt een vermoeden van een misstand bij zijn/haar hiërarchisch leidinggevende (zie Annex 1 voor de toepasselijke werkwijze) of aan het KLM Compliance Committee indien hij/zij de melding niet kan of wil doen aan zijn/haar hiërarchisch leidinggevende (zie Annex 2 voor de toepasselijke werkwijze).
2. Voor ex-medewerkers en andere personen die door zijn/haar werkzaamheden met KLM in aanraking zijn gekomen is het KLM Compliance Committee het eerste aanspreekpunt (zie Annex 2 voor de toepasselijke werkwijze).
3. Betreft het vermoeden van een misstand leden van de KLM Directie of leden van het KLM Compliance Committee, dan kan de melder de melding rechtstreeks doen aan de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen (zie Annex 2 voor de toepasselijke werkwijze).
4. Onverwijld wordt een onderzoek naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand gestart.

Artikel 3. Anoniem melden

1. KLM hecht grote waarde aan het contact met de melder, mede vanwege de optimale bescherming en begeleiding van de melder. Om die reden geeft KLM expliciet de voorkeur aan het niet anoniem melden. Aan de melder wordt daarom gevraagd om zijn/haar persoonsgegevens te verstrekken bij het doen van de melding. Deze persoonsgegevens worden zo optimaal mogelijk beschermd en niet verstrekt aan derden of verspreid binnen de onderneming (zie verder artikel 7 – Omgang met gegevens). Het KLM Compliance Committee zal de identiteit van de melder strikt vertrouwelijk behandelen.
2. Indien de melder toch anoniem wil melden dan is dat mogelijk. De melder dient zich dan echter wel te realiseren dat de inhoudelijke behandeling van de melding mogelijk wordt bemoeilijkt. Het kan dan immers moeilijker zijn om contact te onderhouden met de melder.

Artikel 4. Pre-advies van een vertrouwenspersoon

1. Voor medewerkers die eerst meer willen weten over de Klokkenluidersregeling of advies willen over het al dan niet indienen van een melding onder de Klokkenluidersregeling, zijn vertrouwenspersonen aangewezen, die deze functie vervullen ten behoeve van KLM en haar dochtermaatschappijen. De contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn te vinden op het KLM intranet (myklm.org).
2. Om te komen tot een advies kan een vertrouwenspersoon, uitsluitend na overleg met en goedkeuring van de medewerker, hierover overleg voeren met de leden van het KLM Compliance Committee.

3. Een advies van een vertrouwenspersoon is niet bindend voor de medewerker.
4. Indien er een zeer zwaarwegend belang is voor de onderneming, kan een vertrouwenspersoon zelfstandig besluiten, met inachtneming van artikel 8 van de Klokkenluidersregeling (geheimhouding van de identiteit van de medewerker), het vermoeden van een misstand aanhangig te maken bij het KLM Compliance Committee of bij de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen, ongeacht of de medewerker na ontvangst van het advies besluit een melding te doen. De medewerker wordt hierover onverwijld door de vertrouwenspersoon geïnformeerd.
5. Artikel 8 (geheimhouding van de identiteit van de medewerker) en 9 ((Rechts)bescherming van de medewerker die meldt) van de Klokkenluidersregeling zijn ook bij een pre-advies overeenkomstig van toepassing.

Artikel 5. Conclusies van KLM Compliance Committee (of Voorzitter KLM Raad van Commissarissen)

1. De melder zal door of namens het KLM Compliance Committee (of indien toepasselijk de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen) schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de conclusies uit het onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand. Deze kennisgeving zal binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de melding worden verstrekt. In de kennisgeving zal ook worden aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid.
2. Indien het KLM Compliance Committee (of indien toepasselijk de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen) er niet in slaagt om binnen de

termijn van acht weken, zoals omschreven in lid 1, haar conclusies aan de melder te rapporteren, zal zij of haar vertegenwoordiger zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk één dag na het verstrijken van de termijn van acht weken, de melder daarvan op de hoogte stellen en aangeven wanneer redelijkerwijs wel informatie over de conclusies verwacht kan worden.

3. Wanneer de melder een besluit ontvangt van het Compliance Committee/ de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen, waarin staat vermeld dat geen verdere opvolging zal worden gegeven aan de melding, kan de melder een onderbouwd bezwaarschrift richten tot de KLM Directie. De KLM Directie zal binnen een termijn van 4 weken een inhoudelijk antwoord formuleren op het bezwaarschrift.

Artikel 6. Melding aan een externe derde

1. Een melder kan het vermoeden van een misstand melden bij een externe derde als bedoeld in artikel 6 lid 3, met inachtneming van het in artikel 6 bepaalde, indien:
 - a. hij/zij het niet eens is met de conclusies als bedoeld in artikel 5;
 - b. hij/zij geen conclusies heeft ontvangen binnen de vereiste termijn, bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 5;
 - c. de termijn, als bedoeld in het tweede lid van artikel 5, gelet op alle omstandigheden onredelijk lang is en betrokkene hiertegen bezwaar heeft gemaakt bij het KLM Compliance Committee; of
 - d. het eerst doen van een interne melding in redelijkheid niet van hem kan worden gevraagd. Dat is in ieder geval aan de orde indien dit uit enige wettelijk voorschrift voortvloeit of sprake is van:
 - i. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;

- ii. een situatie waarin de melder in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen in verband met het doen van een interne melding;
 - iii. een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
 - iv. een eerdere melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
 - v. een plicht tot directe externe melding.
 - vi. sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in het volgend lid.
2. Externe derde in de zin van deze regeling is iedere externe organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Onder externe derde wordt in ieder geval verstaan:
- a. Een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. Een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift;
 - c. Een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders.
3. Indien naar het redelijk oordeel van de melder het maatschappelijk belang zwaarder weegt dan het belang van KLM bij geheimhouding, kan de melder de externe melding ook doen bij een externe derde die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand te kunnen opheffen of doen opheffen.
4. De melding vindt plaats aan de externe derde die daarvoor naar het redelijke oordeel van de medewerker gelet op de omstandigheden van

het geval het meest in aanmerking komt, waarbij medewerker enerzijds rekening houdt met de effectiviteit waarmee die derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van KLM bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen, voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand.

5. Naar mate de mogelijkheid van schade voor KLM als gevolg van de melding bij een externe derde groter wordt, dient het vermoeden van een misstand bij de melder die bij een externe derde meldt, sterker te zijn.

Artikel 7. Omgang met gegevens

1. Gegevens die tijdens het onderzoek worden verzameld, kunnen binnen KLM alleen worden doorgegeven als er voldoende garanties ten aanzien van vertrouwelijkheid aanwezig zijn.
2. Gegevens worden alleen na schriftelijke toestemming van de melder en uitsluitend voor zover van belang voor het onderzoek doorgegeven aan de personen die leiding geven aan en/of controleren en toezicht houden op KLM en die de bevoegdheid hebben om op basis van deze gegevens actie te ondernemen.
3. Pas nadat adequate instandhoudingmaatregelen zijn genomen (bedoeld om vernietiging van bewijsmateriaal te voorkomen), kan een individu dat onderwerp is in het onderzoek naar aanleiding van de melding van het vermoeden van een misstand, hiervan op de hoogte worden gesteld. Dit individu zal echter nooit informatie ontvangen betreffende de identiteit van de melder.

Artikel 8. Geheimhouding van de identiteit van de melder; geheimhouding door de melder

1. Geheimhouding van de identiteit van de melder zal tot het uiterste worden betracht, in overeenstemming met de noodzaak om een adequaat onderzoek uit te voeren en in overeenstemming met de noodzakelijke bescherming van de melder, en voor zover de wet dit toestaat.
2. Het onderzoek zal zodanig worden uitgevoerd dat de melding niet kan worden herleid tot de melder.
3. Het KLM Compliance Committee zal op de hoogte zijn van de identiteit van de melder. Tenzij zwaarwegende belangen anders vragen, wordt de identiteit van de melder niet bekend gemaakt aan anderen. Hiervan kan worden afgeweken als de melder daarvoor expliciet en schriftelijk toestemming heeft verleend aan het KLM Compliance Committee.
4. Persoonlijke gegevens van de melder worden, uitsluitend voor zover noodzakelijk voor het onderzoek, pas prijsgegeven nadat de melder hiertoe schriftelijk toestemming heeft gegeven, of indien nationale wet- of regelgeving de bekendmaking van de persoonlijke gegevens eist.
5. In die gevallen waarin de melder zelf deel heeft genomen aan de misstand, dan wel in situaties waarin de Klokkenluidersregeling bewust door de melder is misbruikt, kan de identiteit van de melder bekend worden gemaakt aan de bevoegde instanties buiten KLM.
6. De melder verplicht zich tot geheimhouding van de melding, tenzij zwaarwegende belangen anders vragen, zulks ter beoordeling van het KLM Compliance Committee.

Artikel 9. (Rechts)bescherming van de melder

1. KLM zal de melder niet benadelen in verband met het te goeder trouw en naar behoren melden van een vermoeden van een misstand.
2. Onder benadeling als bedoeld in lid 1 wordt in ieder geval verstaan het nemen van een benadelende maatregel, zoals:
 - a. Het verlenen van ontslag, anders dan op eigen verzoek;
 - b. Het tussentijds beëindigen of het niet verlengen van een tijdelijk dienstverband;
 - c. Het niet omzetten van een tijdelijk dienstverband in een vast dienstverband;
 - d. Het treffen van een disciplinaire maatregel;
 - e. Het opleggen van een onderzoeks-, spreek-, werkplek- en/of contactverbod aan de melder of collega's van de melder;
 - f. De opgelegde benoeming in een andere functie;
 - g. Het uitbreiden of beperken van de taken van de melder, anders dan op eigen verzoek;
 - h. Het verplaatsen of overplaatsen van de melder, anders dan op eigen verzoek;
 - i. Het weigeren van een verzoek tot het verplaatsen of overplaatsen van de melder;
 - j. Het wijzigen van de werkplek of het weigeren van een verzoek daartoe;
 - k. Het onthouden van salarisverhoging, incidentele beloning, bonus, of toekenning van vergoedingen;
 - l. Het onthouden van promotiekansen;
 - m. Het niet accepteren van een ziekmelding, of het de werknemer als ziek geregistreerd laten;
 - n. Het afwijzen van een verlofaanvraag;
 - o. Het verlenen van verlof, anders dan op eigen verzoek.

3. Van benadeling als bedoeld in lid 1 is ook sprake als een redelijke grond aanwezig is om de melder aan te spreken op zijn functioneren of een benadelende maatregel als bedoeld in lid 2 jegens hem te nemen, maar de maatregel die de KLM neemt niet in redelijke verhouding staat tot die grond.
4. Indien KLM jegens de melder binnen afzienbare tijd na het doen van een melding overgaat tot het nemen van een benadelende maatregel als bedoeld in lid 2, motiveert hij waarom hij deze maatregel nodig acht en dat deze maatregel geen verband houdt met het te goeder trouw en naar behoren melden van een vermoeden van een misstand.
5. KLM draagt er zorg voor dat leidinggevenden en collega's van de melder zich onthouden van iedere vorm van benadeling in verband met het te goeder trouw en naar behoren melden van een vermoeden van een misstand, die het professioneel of persoonlijk functioneren van de melder belemmert. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
 - a. Het pesten, negeren en uitsluiten van de melder;
 - b. Het maken van ongefundeerde of buitenproportionele verwijten ten aanzien van het functioneren van de melder;
 - c. Het feitelijk opleggen van een onderzoeks-, spreek-, werkplek- en/of contactverbod aan de melder of collega's van de melder, op welke wijze dan ook geformuleerd;
 - d. Het intimideren van de melder door te dreigen met bepaalde maatregelen of gedragingen als hij zijn melding doorzet.
6. KLM spreekt werknemers die zich schuldig maken aan benadeling van de melder daarop aan en kan hen een waarschuwing of disciplinaire maatregel opleggen.
7. Om de medewerker te verzekeren van bescherming zullen diens gegevens in geen geval worden verstrekt aan anderen die onderwerp zijn van het onderzoek, ook niet indien deze persoon / deze personen een verzoek tot toegang tot gegevens indient / indienen onder artikel 35 van de Wet Bescherming Persoonsgegevens.
8. Verwezen wordt naar de Werkwijze KLM Compliance Committee, waarin aanvullende bepalingen staan ten aanzien van de contacten met de medewerker voor de duur van het onderzoek.
9. Indien nodig kan de medewerker verzoeken om persoonlijke, professionele begeleiding. Hiervoor kan de medewerker, uitsluitend na overleg met het KLM Compliance Committee, redelijke kosten in rekening brengen bij KLM.

Artikel 10. Rapportage en archivering van meldingen en onderzoeken

1. Het KLM Compliance Committee zal twee keer per jaar rapporteren aan de KLM Raad van Commissarissen over diens werkzaamheden en bevindingen, de ontvangen meldingen en de daaraan gegeven opvolging.
2. De periodieke rapportage aan de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen met betrekking tot afzonderlijke meldingen of meldingen in een bepaalde periode zal overeenkomstig de Werkwijze KLM Compliance Committee (Annex 2) geschieden.
3. De KLM Ondernemingsraad zal twee keer per jaar een geanoniseerd rapport ontvangen met de ontvangen meldingen en de daaraan gegeven opvolging, dat vervolgens met hen besproken wordt.

4. Het KLM Compliance Committee zal de dossiers van alle meldingen bewaren gedurende de wettelijke bewaartermijn.
5. Indien disciplinaire of juridische maatregelen worden genomen tegen het individu die een misstand heeft begaan of tegen een medewerker die een vermoeden van een misstand niet te goeder trouw heeft gemeld, zullen de gegevens met betrekking tot het onderzoek worden bewaard totdat alle eventuele juridische procedures zijn afgerond.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Deze Klokkenluidersregeling treedt in werking op 1 november 2013 en betreft versie: AMS/DJ / 2017 / v.1.

4 Sancties

Medewerkers die van een misstand worden verdacht, worden pas als schuldig beschouwd nadat de verdenkingen afdoende zijn aangetoond. Ongeacht de bevoegdheden haar door de wet gegeven, kan KLM de disciplinaire maatregelen nemen, zoals genoemd in de vigerende CAO's van KLM en haar dochterondernemingen.

Eveneens kan KLM, ongeacht de bevoegdheden haar door de wet gegeven, tegen het individu die onder de Klokkenluidersregeling niet te goeder trouw meldt, de disciplinaire maatregelen nemen zoals genoemd in de vigerende CAO's van KLM en haar dochterondernemingen.

Appendix 1

Werkwijze

leidinggevende

Ontvangst van de melding

1. De hiërarchisch leidinggevende ontvangt de melding van een vermoeden van een misstand en registreert deze.

Wijze van registratie

2. De hiërarchisch leidinggevende legt de melding, met de datum waarop deze is ontvangen, schriftelijk vast en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door de medewerker, tenzij de medewerker daartegen bezwaar aantekent. De medewerker ontvangt een afschrift van de vastlegging.

Procedure

3. De hiërarchisch leidinggevende draagt er zorg voor (i) dat de hoogst verantwoordelijke zonder uitstel op de hoogte wordt gesteld van een gemeld vermoeden van een misstand en van de datum waarop de melding is ontvangen, en (ii) dat de hoogst verantwoordelijke een afschrift van de vastlegging ontvangt.
4. De hiërarchisch leidinggevende verstuurt eveneens zonder uitstel een afschrift van de vastlegging aan het KLM Compliance Committee.

5. De hiërarchisch leidinggevende waarborgt de vertrouwelijkheid van de (inhoud van de) melding en van de identiteit van zowel het individu dat onderwerp is van de melding als de identiteit van de medewerker die meldt.
6. Onverwijld wordt een onderzoek naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand gestart. De hoogst verantwoordelijke verzoekt daarbij het KLM Compliance Committee om het onderzoek uit te voeren. De melding wordt daarmee overgedragen aan het KLM Compliance Committee.

Appendix 2

Werkwijze

KLM Compliance Committee / Voorzitter KLM Raad van Commissarissen

Ontvangst van de melding

1. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen ontvangt de melding van een vermoeden van een misstand en registreert deze.

Wijze van registratie

1. Aan iedere melding wordt een uniek registratienummer gegeven: KLM/...(land)/(oplopend nummer)/01(dag)/01(maand)/2013(jaar).
2. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van

Commissarissen legt de melding schriftelijk vast aan de hand van een vragenlijst die bij alle meldingen wordt gehanteerd. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen stelt de melder vragen om zo veel mogelijk informatie over het vermoeden van een misstand en een volledig beeld van de situatie te krijgen.

3. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen anonimiseert de melding. De gegevens van de melding die kunnen leiden tot de identiteit van de medewerker worden niet meegenomen in de beschrijving van het feitenrelaas.
4. De melder ontvangt na het afronden van de registratie van de melding twee afschriften van de melding ondertekend door de Voorzitter van het KLM Compliance Committee of diens plaatsvervanger/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen, voorzien van de datum van de melding. Waar nodig voorziet de melder het afschrift van aanvullend commentaar, waarna de melder één afschrift ondertekent en terugstuurt naar het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen.

Procedure

1. De ontvangst van de melding wordt schriftelijk bevestigd aan de melder.
2. Onverwijld wordt door het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen een onderzoek naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand gestart.
3. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen zal de melder wijzen op de bescherming van diens

persoonsgegevens, en informeert de melder tevens over het vervolgproces en de communicatie tijdens het proces. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen zal de melder vragen naar het postadres/email adres van voorkeur voor schriftelijk contact en naar het telefoonnummer van voorkeur en de geschikte tijden om telefonisch contact op te nemen met de melder.

4. Het KLM Compliance Committee bewaart de persoonsgegevens van de medewerker in een apart document. Dit document wordt enkel schriftelijk bewaard in een brand- en inbraakbeveiligde kluis.
5. Het KLM Compliance Committee bewaart de meldingen die zij digitaal ontvangt in de speciaal daarvoor opgezette beveiligde database op een aparte computer of beveiligde schijfruimte en uitgeprint in dossiers in de daarvoor bestemde brand- en inbraakbeveiligde kluis.

Contact met de medewerker

Onder verwijzing naar artikel 8 lid 3 van de Klokkenluidersregeling over (rechts)bescherming van de melder, wordt voorts het onderstaande in acht genomen in de contacten met de melder.

1. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen draagt er zorg voor dat de persoonlijke gegevens van de melder uitsluitend voor zover noodzakelijk voor het onderzoek, pas vrijgegeven worden nadat de melder hiertoe schriftelijk toestemming heeft gegeven, of indien nationale wet- en regelgeving de bekendmaking van de persoonlijke gegevens eist. Ook in die gevallen waarin de melder zelf heeft deelgenomen aan de misstand, dan wel in situaties waarin de Klokkenluidersregeling bewust door de melder is misbruikt, kan de

identiteit van de melder bekend worden gemaakt aan de bevoegde instanties buiten KLM.

2. Wanneer de persoonsgegevens vrij moeten worden gegeven, draagt KLM zorg voor een deugdelijke bescherming van de positie van de melder.
3. Het KLM Compliance Committee//de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen informeert de melder over de start van het onderzoek en neemt bij langere doorlooptijd periodiek contact op, om de melder over de algemene voortgang te informeren.
4. Slechts indien het belang van het onderzoek dat vraagt, mag het KLM Compliance Committee de melder nadere inhoudelijke informatie verstrekken over het onderzoek.

Afhandeling van de melding

1. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen neemt een zorgvuldig, beargumenteerd besluit met betrekking tot de ernst van het vermoeden van een misstand en de mate van ontvankelijkheid van de melding alsmede van de te nemen vervolgstappen. Het besluit wordt schriftelijk vastgelegd en toegevoegd aan het dossier.
2. Het KLM Compliance Committee stuurt de geanonimiseerde melding met het voorgenomen onderzoeksplan ter informatie aan de Directie met daarbij een indicatie van de mogelijke ernst van de melding. Wanneer de melding wordt gedaan bij de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen vindt dit lid geen toepassing. In dat laatste geval stelt de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen zelf (al dan niet ondersteund door de partijen genoemd in lid 6) een onderzoeksplan op.

3. Bij melding van ernstige vermoedens van misstanden die van materieel belang zijn voor (de continuïteit van) KLM, of die invloed kunnen hebben op de beursnotering van Air France-KLM of die kunnen leiden tot ernstige reputatieschade, zal het KLM Compliance Committee in samenspraak met de Directie een onderzoeksplan opstellen. Wanneer de melding wordt gedaan bij de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen vindt dit lid geen toepassing. In dat laatste geval stelt de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen zelf (al dan niet ondersteund door de partijen genoemd in lid 6) een onderzoeksplan op.
4. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen heeft de bevoegdheid om onderzoek te (laten) doen naar de (omstandigheden van de) melding. Dit onderzoek kan afhankelijk van de situatie bestaan uit het horen van de betrokkenen, omstanders of anderen die enig licht op de zaak kunnen werpen, financieel onderzoek, documenten onderzoek en ICT onderzoek. In het kader van onafhankelijkheid en objectiviteit zal van alle werkzaamheden en de daaruit volgende bevindingen verslag worden gedaan, welke in het dossier worden opgenomen.
5. In het kader van het onderzoek kan het KLM Compliance Committee/ de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen de medewerking vragen van:
 - de afdeling Internal Audit;
 - de afdeling Security Services;
 - de afdeling Juridische Zaken;
 - de afdeling Human Resources;
 - andere interne afdelingen, of andere afdelingen van dochtermaatschappijen; of
 - (een) extern(e) onderzoeksbureau(s).

Bij het inschakelen van bovengenoemde partijen dient het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen te allen tijde te waken over het behoud van de anonimiteit van de melder.

6. In geval van ernstige vermoedens van misstanden (bijvoorbeeld fraude of corruptie) kan het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen rechtstreeks contact opnemen met een onafhankelijk extern onderzoeksbureau om advies te vragen over de te nemen acties ter voorkoming van verdere verliezen en/of het veiligstellen van bestaand bewijsmateriaal.
7. In geval het KLM Compliance Committee/ de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen na een zorgvuldig beargumenteerde afweging besluit dat de melding niet nader behoeft te worden onderzocht, zal zij een besluit opstellen waarin beargumenteerd wordt waarom geen verder gevolg zal worden gegeven aan de melding. Wanneer het gaat om een melding bij het KLM Compliance Committee overlegt het KLM Compliance Committee haar besluit aan de KLM Directie. Indien er binnen tien werkdagen geen bezwaar is ontvangen van de KLM Directie, stuurt het KLM Compliance Committee het besluit naar de melder op het overeengekomen adres.
8. Wanneer het gaat om een melding bij het KLM Compliance Committee maakt het KLM Compliance Committee ten behoeve van de KLM Directie een eindrapport op naar aanleiding van het onderzoek. In geval een extern bureau gevraagd is onderzoek te verrichten kan het rapport van het externe bureau als apart onderdeel worden toegevoegd aan dit eindrapport. Het eindrapport bevat mogelijk een advies voor vervolgstappen en mogelijke sanctiemaatregelen ten behoeve van de KLM Directie.

9. Indien de melding is binnen gekomen via de hiërarchisch leidinggevende, stelt het KLM Compliance Committee deze op de hoogte van de conclusies uit het onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand, tenzij zwaarwegende belangen van de melder zich hiertegen verzetten.
10. Het KLM Compliance Committee/de Voorzitter KLM Raad van Commissarissen stelt de medewerker schriftelijk op de hoogte van de conclusies uit het onderzoek naar het gemelde vermoeden van een misstand en geeft - wanneer het gaat om een melding bij het KLM Compliance Committee - aan op welke datum het onderzoek is overgedragen aan de KLM Directie.
11. De KLM Directie zal de resultaten van het onderzoek bestuderen en een uitspraak doen over de wijze van opvolging. Indien de melding gegrond wordt verklaard zal de KLM Directie zich beraden over eventuele te treffen sancties en andere maatregelen.
12. De besluiten en uitspraken van de KLM Directie worden door het KLM Compliance Committee vastgelegd, door de KLM Directie bekrachtigd en aan het meldingsdossier toegevoegd.

Verantwoording

1. De KLM Directie wordt periodiek geïnformeerd over meldingen onder de Klokkenluidersregeling en de werkzaamheden van het KLM Compliance Committee. Dit gebeurt in ieder geval:
 - indien de aard en ernst van de melding grote risico's voor KLM kan opleveren;
 - indien de resultaten van een individueel onderzoek om maatregelen en of om sancties vragen jegens het individu dat onderwerp was in het

onderzoek naar aanleiding van de melding van het vermoeden van een misstand;

- indien er algemene belangrijke algemene aanbevelingen voor de KLM Directie uit voortvloeien;
 - ieder halfjaar op basis van een afschrift van de algemene rapportage van het KLM Compliance Committee aan het KLM Audit Committee van de KLM Raad van Commissarissen (zie lid 2).
2. Het KLM Compliance Committee overhandigt elk halfjaar een samenvattend rapport aan de KLM Raad van Commissarissen, met een afschrift aan de KLM Directie. Het rapport omvat de volgende informatie:
 - het aantal interne meldingen;
 - een inzicht in de geografische verdeling van de meldingen;
 - een overzicht van de verschillende hoofdonderwerpen van de meldingen;
 - het aantal meldingen dat niet tot verder onderzoek heeft geleid;
 - de interne en externe instanties die betrokken zijn geweest bij het onderzoek als gevolg van de melding en de wijze waarop door de KLM Directie c.q. de Voorzitter van de KLM Raad van Commissarissen opvolging is gegeven aan de meldingen.
 3. De KLM Ondernemingsraad ontvangt een geanonimiseerde versie van het rapport genoemd onder lid 2.

